

Strasbūras, 2015 12 15
COM(2015) 668 final

2015/0306 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl Europos kelionės dokumento neteisėtai ES esantiems trečiųjų šalių piliečiams
grąžinti**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

*Europos migracijos darbotvarkeje*¹ Komisija nustatė įvairių priemonių ir iniciatyvų, kuriomis siekiama rasti struktūrinių geresnio visų migracijos aspektų valdymo sprendimų. Veiksmingas trečiųjų šalių piliečių, neatitinkančių arba nebeatitinkančių atvykimo, buvimo ar gyvenimo Sąjungos valstybėje narėje sąlygų, grąžinimas – vienas svarbiausių visapusiškos strategijos aspektų siekiant užtikrinti tinkamą ES migracijos politikos veikimą ir išsaugoti visuomenės pasitikėjimą Sąjungos migracijos sistema.

Padidinus grąžinamų neteisėtų migrantų dalį atsirastų daugiau galimybių priimti tuos, kuriems iš tiesų reikia apsaugos; to siekiama atnaujintomis Sąjungos pastangomis apsaugoti tokius asmenis, be kita ko, įgyvendinant perkėlimo Europos Sąjungoje ir į ją programas. Veiksmingai įgyvendinama ir patikima grąžinimo politika neatsiejama nuo atviresnės migracijos politikos.

Tačiau ES neteisėtų migrantų grąžinimo sistema kol kas nėra pakankamai veiksminga. Pavyzdžiui, 2014 m. įvykdyta mažiau kaip 40 proc. valstybių narių išduotų sprendimų grąžinti. Siekdama spręsti šią problemą ir, be kita ko, nustatyti būdus padidinti išsiunčiamų trečiųjų šalių piliečių tipinio kelionės dokumento naudojimą, Komisija 2015 m. rugsėjo 9 d. pateikė *ES veiksmų grąžinimo srityje planą*².

Viena didžiausių sėkmingo grąžinimo kliūčių – tai, kad grąžinamas asmuo neturi kelionės tikslo šalies išduotų galiojančių kelionės dokumentų. Šiuo metu valstybės narės neteisėtai jų teritorijoje esantiems trečiųjų šalių piliečiams, neturintiems galiojančio kelionės dokumento, gali išduoti tokio dokumento pakaitalą³. 1994 m. lapkričio 30 d. Tarybos rekomendacijoje nustatytas išsiunčiamų trečiųjų šalių piliečių tipinis kelionės dokumentas⁴, tačiau trečiosios šalys jį pripažįsta vangiai, be kita ko, dėl nepakankamų tokio dokumento apsaugos priemonių ir standartų.

Reikmė spręsti šią problemą pabrėžta ir 2015 m. spalio 8 d. Tarybos išvadose, kuriomis valstybės narės įsipareigojo tipinį kelionės dokumentą grąžinimo operacijose naudoti dažniau. Dar kartą tai pabrėžta 2015 m. spalio 15 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose.

Šio pasiūlymo tikslas – nustatyti specialų europinį kelionės dokumentą, kuris būtų naudojamas trečiųjų šalių piliečiams grąžinti pagal priimtą sprendimą grąžinti, būtų vienodo formato ir turėtų patobulintas technines ir apsaugines savybes, taip užtikrinant, kad jį pripažintų trečiosios šalys ir kad šis dokumentas būtų plačiau naudojamas readmisijos tikslais. Reikėtų skatinti tokio dokumento naudojimą ES ir dvišaliuose readmisijos ir kituose susitarimuose.

¹ COM(2015) 240 *final*.

² COM(2015) 453 *final*.

³ OL C 274, 1996 9 19, p. 18.

⁴ Pažymėtina, kad pakaitinis kelionės dokumentas, išduodamas grąžinimo tikslais, paprastai vadinamas *laissez-passer*, tačiau šiame kontekste šio termino reikėtų vengti, nes jį galima supainioti su *laissez-passer*, kuri Europos Sąjunga išduoda pagal 2013 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1417/2013, kuriuo nustatoma Europos Sąjungos išduodamo *laissez-passer* forma (OL L 353, 2013 12 28, p. 26).

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šiuo pasiūlymu atsižvelgiama į *ES veiksmų grąžinimo srityje plane* nustatytą siekį ieškoti būdų padidinti ES *laissez-passer* pripažinimą trečiosiose šalyse. Europos grąžinamosios kelionės dokumentas turėtų padėti pasiekti *Migracijos darbotvarkėje* nustatytus tikslus padidinti ES neteisėtų migrantų (visų pirma tų, kurie neturi galiojančių kelionės dokumentų) grąžinimo veiksmingumą ir grąžinamų neteisėtų migrantų dalį, užtikrinant, kad trečiosios šalys laikytųsi tarptautinio įsipareigojimo priimti neteisėtai Europoje gyvenančius savo piliečius.

Europos grąžinamosios kelionės dokumento pasiūlymas atitinka Grąžinimo direktyvos⁵, kurioje nustatyti bendri nelegalių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo standartai ir tvarka, nuostatas ir yra jomis grindžiamas.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

SESV 79 straipsnio 2 dalies c punkto nuostatomis suteikiama galimybė Europos Parlamentui ir Tarybai, veikiantiems pagal įprastą teisėkūros procedūrą, priimti priemones neteisėtos imigracijos ir gyvenimo be leidimo srityje, įskaitant be leidimo gyvenančių asmenų išsiuntimą ir repatriaciją. Taigi, šis straipsnis yra tinkamas teisinis pagrindas Europos grąžinamosios kelionės dokumentui nustatyti.

- **Kintamoji geometrija**

Kalbant apie kintamąją geometriją, šis pasiūlymas yra panašus į Grąžinimo direktyvą.

Pagal prie Sutarčių pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 4 straipsnį Danija per šešis mėnesius nuo Tarybos sprendimo priimti šį reglamentą nusprendžia, ar jį įgyvendins šį Šengeno *acquis* grindžiamą pasiūlymą savo nacionalinėje teisėje.

Jungtinės Karalystės ir Airijos atveju Grąžinimo direktyvos taikymo pobūdis yra mišrus, kaip atspindėta 26 ir 27 konstatuojamosiose dalyse. Šiam sprendimui taikomi prie sutarčių pridėti Protokolas Nr. 19 dėl į Europos Sąjungos sistemą integruotos Šengeno *acquis* ir Protokolas Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės. Pagal pastarojo protokolo nuostatas Jungtinė Karalystė ir Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra joms privalomas ar taikomas; tačiau jos gali pranešti Tarybai, jei nori dalyvauti įgyvendinant šią priemonę.

Islandija, Norvegija, Šveicarija ir Lichtenšteinas turės taikyti siūlomą reglamentą, nes taip nustatyta atitinkamuose susitarimuose su šiomis šalimis, kuriais reglamentuojamas Šengeno *acquis* įgyvendinimas, taikymas ir plėtotė.

- **Subsidiarumas**

Šio pasiūlymo tikslo – nustatyti Europos grąžinamosios kelionės dokumentą, kuris būtų naudojamas trečiųjų šalių piliečiams grąžinti ir turėtų patobulintas apsaugines savybes siekiant padidinti jo pripažinimą trečiosiose šalyse – valstybės narės savarankiškai negali deramai pasiekti. Nacionalinių grąžinamosios kelionės dokumentų skirtumai – nevienodas

⁵ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/115/EB dėl bendrų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo standartų ir tvarkos valstybėse narėse (OL L 348, 2008 12 24, p. 98).

formatas, standartai ir apsauginės savybės – trukdytų pripažinti tokius kelionės dokumentus ES readmisijos susitarimuose su trečiosiomis šalimis ir darytų neigiamą poveikį neteisėtai ES esančių trečiųjų šalių piliečių veiksmingam grąžinimui ir readmisijai. Todėl šio pasiūlymo tikslo geriau siekti Europos Sąjungos lygmeniu.

- **Proporcingumas**

Siūlomu reglamentu suderinamas Europos grąžinamosios kelionės dokumento formatas ir techninės specifikacijos ir nekeičiami Grąžinimo direktyvoje nustatyti bendri grąžinimo standartai ir taisyklės, todėl pagal Europos Sąjungos Sutarties 5 straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo pasiūlymu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.

Be to, aktualios ir patikimos apsauginės savybės jau buvo nustatytos rengiant vienodo pavyzdžio vizų įklijas, valstybių narių išduodamas asmenims, turintiems kelionės dokumentus, kurių nepripažįsta tas įklijas rengianti valstybė narė⁶, todėl jas galima naudoti ir Europos grąžinamosios kelionės dokumentui⁷. Taigi papildomų išlaidų valstybės narės nepatirs.

- **Priemonės pasirinkimas**

Siekiant nustatyti vienodas ir suderintas savybes, aiškias sąvokas ir tiesioginį Europos grąžinamosios kelionės dokumento taikymą, tinkamiausias teisės aktas yra reglamentas. Prireikus, Komisijai turėtų būti suteikta teisė deleguotaisiais aktais priimti reikiamus techninius Europos kelionės dokumento formato pakeitimus.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTAISIAIS SUBJEKTAIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

Ex-post vertinimas ir (arba) galiojančių teisės aktų tinkamumo patikrinimas

1994 m. lapkričio 30 d. Tarybos rekomendacija dėl išsiunčiamų trečiųjų šalių piliečių tipinio kelionės dokumento patvirtinimo buvo neprivaloma, todėl nebuvo vertinama, kaip ji įgyvendinama. Tačiau reguliarios diskusijos tiek su valstybių narių, tiek su trečiųjų šalių atstovais rodo, kad dabartinės priemonės nepakanka, kad būtų galima užtikrinti reikiamus saugumo standartus neteisėtai ES esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimui ir readmisijai vykdyti.

Reguliariose diskusijose su valstybių narių ekspertais neiškelta jokių klausimų, susijusių su vienodo pavyzdžio vizų įklijų, valstybių narių išduodamų asmenims, turintiems kelionės dokumentus, kurių nepripažįsta tas įklijas rengianti valstybė narė, apsauginėmis savybėmis. Todėl tokias pačias apsaugines savybes reikėtų nustatyti ir Europos grąžinamosios kelionės dokumentui.

⁶ 2002 m. vasario 18 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 333/2002 dėl vienodo pavyzdžio vizų įklijų, valstybių narių išduodamų asmenims, turintiems kelionės dokumentus, kurių nepripažįsta tas įklijas rengianti valstybė narė (OL L 53, 2002 2 23, p. 4).

⁷ 2010 m. sausio 27 d. Komisijos sprendimas C(2010) 319, kuriuo pakeičiamas 1996 m. vasario 7 d. Komisijos sprendimas C (1996) 352, kuriuo nustatomos papildomos vienodos vizų formos techninės specifikacijos (konsoliduota sprendimo C(1996) 352 versija ir jį keičiantys sprendimai: 2000 m. gruodžio 28 d. sprendimas C(2000) 4332, 2002 m. birželio 3 d. sprendimas C(2002) 2002 ir 2009 m. gegužės 20 d. sprendimas C(2009) 3769) (šio sprendimo priedas žymimas žyma „EU Secret“).

- **Konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais**

Su valstybių narių ekspertais konsultuotasi rengiant susitikimus ir dialogus grąžinimo ir readmisijos temomis. Be to, jų nuomonės klausta Europos migracijos tinklo (EMT) 2011 m. spalio 14 d. paskelbtoje *ad hoc* apklausoje⁸. Padaryta išvada, kad trečiųjų šalių valdžios institucijos išsiunčiamų trečiųjų šalių piliečių tipinį kelionės dokumentą priima nedažnai, be kita ko, dėl menkų apsaugos standartų.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Pasiūlymas grindžiamas valstybių narių nacionalinių ekspertų, su kuriais konsultuotasi susitikimuose ir dialoguose grąžinimo ir readmisijos temomis bei EMT apklausose, išreikšta nuomone, kaip paaiškinta pirmiau.

- **Poveikio vertinimas**

Poveikis nebuvo vertinamas, nes veiksmų pagerinti grąžinimo (taip pat ir neteisėtai ES esančių trečiųjų šalių piliečių, neturinčių galiojančio kelionės dokumento) įgyvendinimą ir padidinti readmisijos normą.

- **Reglamentavimo kokybė ir paprastinimas**

Europos grąžinamosios kelionės dokumentas sumažintų administracinę ir biurokratizmo našta, tenkančią valstybių narių ir trečiųjų šalių administracijoms, įskaitant konsulatus, ir padėtų sutrumpinti administracines procedūras, reikalingas neteisėtai ES esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimui ir readmisijai vykdyti.

Be to, Europos grąžinamosios kelionės dokumentui taikant griežtesnius apsaugos reikalavimus, jau taikomus vienodo pavyzdžio vizų įklijoms, valstybių narių išduodamoms asmenims, turintiems kelionės dokumentus, kurių nepripažįsta tas įklijas rengianti valstybė narė, valstybėms narėms neatsirastų jokių papildomų administracinių ir finansinių sąnaudų.

- **Pagrindinės teisės**

Šiuo pasiūlymu užtikrinamos pagrindinės teisės ir laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje pripažintų principų, visų pirma susijusių su apsauga asmens perkėlimo, išsiuntimo ar išdavimo atveju, kaip nustatyta Chartijos 19 straipsnyje.

Pasiūlyme nustatomas Europos kelionės dokumento, skirto neteisėtai ES esantiems trečiųjų šalių piliečiams grąžinti, formatas ir techninės specifikacijos, todėl reikšmingų pasekmių pagrindinėms trečiųjų šalių piliečių teisėms jis neturės.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šis pasiūlymas neturi poveikio ES biudžetui.

Siūlomas Europos grąžinamosios kelionės dokumentas bus vienkartinis, o jo techninės specifikacijos ir apsauginės savybės bus tokios pačios, kokios jau taikomos vienodo pavyzdžio vizų įklijoms, valstybių narių išduodamoms asmenims, turintiems kelionės dokumentus, kurių nepripažįsta tas įklijas rengianti valstybė narė, todėl tokį dokumentą

⁸ *Ad hoc* apklausos rezultatai pateikiami adresu: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/ad-hoc-queries/return/254_emn_ad-hoc_query_eu_laissez-passer_24august2010_wider_dissemination_en.pdf.

rengiančios ir išduodančios valstybės narės, palyginti su *status quo*, nepatirs beveik jokių papildomų išlaidų.

5. KITI ASPEKTAI

- **Igyvendinimo planai ir stebėjimo, vertinimo ir ataskaitų teikimo taisyklės**

Europos grąžinamosios kelionės dokumento teikiama nauda ir veiksmingumas turėtų būti vertinami atliekant ES readmisijos susitarimų su trečiosiomis šalimis vertinimą.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Pasiūlymu siekiama suderinti Europos kelionės dokumento, skirto neteisėtai ES esantiems trečiųjų šalių piliečiams grąžinti, formatą ir technines specifikacijas, kad būtų užtikrinti aukštesni techniniai ir apsaugos standartai, ypač susiję su apsaugos nuo padirbinėjimo ir klastojimo priemonėmis. Todėl trečiosioms šalims būtų lengviau pripažinti dokumentą grąžinimo ir readmisijos tikslais, visų pirma readmisijos susitarimų ir kitų susitarimų su trečiosiomis šalimis kontekste bei su grąžinimu susijusio bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis, su kuriomis nesudaryta oficialių susitarimų, kontekste.

Europos grąžinamosios kelionės dokumentas padėtų padidinti trečiųjų šalių valdžios institucijų lankstumą ir sumažinti atsakingų konsulinių įstaigų administracinę naštą. Taigi, Europos grąžinamosios kelionės dokumento sąnaudos būtų minimalios. Paspartinus grąžinimo administracines procedūras, sutrumpėtų grąžinimo laukiančių asmenų administracinio sulaikymo laikotarpis.

Valstybės narės Europos grąžinamosios kelionės dokumentą galėtų išduoti tais atvejais, kai negaliojantis ar nebegaliojantis kelionės dokumentas ar pažymėjimas ar šių dokumentų kopijos įrodo neteisėtai ES esančių trečiųjų šalių piliečių, kuriems taikomas sprendimas grąžinti, pilietybę; tokie dokumentai, pavyzdžiui, gali būti nebegaliojantis pasas, asmens tapatybės kortelė, trečiosios šalies *laissez passer*, kario ar jūreivio pažymėjimas, vairuotojo pažymėjimas, pilietybės, gimimo, santuokos ar kitas civilinės metrikacijos pažymėjimas, Vizų informacinės sistemos asmens tapatybės informacija. Be to, valstybės narės Europos grąžinamosios kelionės dokumentą galėtų išduoti tada, kai trečiosios šalies pilietis, kurio pilietybę patvirtino kompetentingos trečiosios šalies valdžios institucijos, per pagrįstą laikotarpį negauna galiojančio kelionės dokumento.

1 straipsnis. Jame nustatomas pasiūlymo dalykas – nustatyti Europos grąžinamosios kelionės dokumento formatą ir technines specifikacijas.

2 straipsnis. Jame nustatomos svarbiausių terminų apibrėžtys.

3 straipsnis. Jame nustatomas Europos grąžinamosios kelionės dokumento formatas, turinys, kalba ir galiojimas, o Komisijai suteikiama teisė keisti dokumento formatą deleguotaisiais teisės aktais.

4 straipsnis. Jame nustatomos Europos grąžinamojo kelionės dokumento techninės specifikacijos ir apsauginės savybės, kaip jau nustatyta Tarybos reglamento (EB) Nr. 333/2002 2 straipsnyje; dėl saugumo priežasčių jos neviešinamos.

5 straipsnis. Jame nustatomos taisyklės, susijusios su Europos grąžinamosios kelionės dokumento išdavimo sąnaudomis; dokumentas trečiosios šalies piliečiui turi būti išduodamas nemokamai.

6 straipsnis. Jame nustatomos Komisijai suteiktų deleguotųjų įgaliojimų vykdymo taisyklės pagal SESV 290 straipsnį.

7 straipsnis. Jame nustatoma, kad dabartinė Tarybos rekomendacija dėl išsiunčiamų trečiųjų šalių piliečių tipinio kelionės dokumento yra panaikinama ir pakeičiama.

8 straipsnis. Jame pateikiamos įsigaliojimo nuostatos ir geografinė šio reglamento taikymo aprėptis.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl Europos kelionės dokumento neteisėtai ES esantiems trečiųjų šalių piliečiams grąžinti

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 79 straipsnio 2 dalies c punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) trečiųjų šalių piliečių, neatitinkančių arba nebeatitinkančių atvykimo, buvimo ar gyvenimo Sąjungos valstybėje narėse sąlygų, grąžinimas, visapusiškai laikantis pagrindinių teisių, visų pirma negrąžinimo (*non-refoulement*) principo, ir atsižvelgiant į Direktyvos 2008/115/EB⁹ nuostatas, yra vienas svarbiausių visapusiškos strategijos aspektų siekiant užtikrinti patikimą ir tinkamą Sąjungos migracijos politikos veikimą, sumažinti neteisėtą migraciją ir atgrasyti nuo jos;
- (2) valstybių narių nacionalinės institucijos patiria sunkumų grąžindamos neteisėtai jų teritorijose esančius ir galiojančių kelionės dokumentų neturinčius trečiųjų šalių piliečius;
- (3) norint padidinti grąžinamų asmenų dalį, kuri šiuo metu yra nepakankama, būtina grąžinimo ir readmisijos srityje geriau bendradarbiauti su svarbiausiomis neteisėtai ES esančių trečiųjų šalių piliečių kilmės ir tranzito šalimis;
- (4) dabartinį tipinį išsiunčiamų trečiųjų šalių piliečių kelionės dokumentą, kuris buvo nustatytas 1994 m. lapkričio 30 d. Tarybos rekomendacijoje¹⁰, priima ne visos trečiųjų šalių valdžios institucijos, be kita ko, dėl neadekvačių apsaugos standartų;
- (5) todėl būtina skatinti trečiąsias šalis priimti patobulintą Europos grąžinimo *laissez-passer* kaip pamatinį grąžinimo dokumentą;
- (6) siekiant palengvinti neteisėtai ES esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimą ir readmisiją, reikėtų nustatyti saugesnį Europos kelionės dokumentą, skirtą neteisėtai ES esantiems trečiųjų šalių piliečiams grąžinti. Geresnės apsauginės savybės turėtų palengvinti jo pripažinimą trečiosiose šalyse. Toks dokumentas turėtų padėti vykdyti grąžinimo operacijas readmisijos susitarimų ir kitų susitarimų su trečiosiomis šalimis

⁹ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/115/EB dėl bendrų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo standartų ir tvarkos valstybėse narėse (OL L 348, 2008 12 24, p. 98).

¹⁰ 1994 m. lapkričio 30 d. Tarybos rekomendacija dėl išsiunčiamų trečiųjų šalių piliečių tipinio kelionės dokumento patvirtinimo (OL C 274, 1996 9 19, p. 18).

kontekste bei su grąžinimu susijusio bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis, su kuriomis nesudaryta oficialių susitarimų, kontekste;

- (7) readmisijos susitarimais, kuriuos Sąjunga sudarė su trečiosiomis šalimis, turėtų būti siekiama pripažinti Europos grąžinamosios kelionės dokumentą. Valstybės narės turėtų siekti, kad Europos grąžinamosios kelionės dokumentas būtų pripažįstamas dvišaliuose susitarimuose ir kituose dokumentuose, taip pat vykdant su grąžinimu susijusį bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis, su kuriomis nesudaryta oficialių susitarimų;
- (8) Europos grąžinamosios kelionės dokumentas turėtų padėti sumažinti administracinę ir biurokratizmo naštą, tenkančią valstybių narių ir trečiųjų šalių administracijoms, įskaitant konsulatus, ir padėtų sutrumpinti administracines procedūras, reikalingas neteisėtai ES esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimui ir readmisijai vykdyti;
- (9) reglamentu turėtų būti suderintas Europos grąžinamosios kelionės dokumento formatas ir techninės specifikacijos, tačiau nederinamos tokio dokumento išdavimo taisyklės;
- (10) valstybės narės Europos grąžinamosios kelionės dokumentą galėtų išduoti tais atvejais, kai negaliojantis ar nebegaliojantis kelionės dokumentas, civilinės metrikacijos pažymėjimas ar kitas oficialus dokumentas ar šių dokumentų kopijos įrodo neteisėtai ES esančių trečiųjų šalių piliečių, kuriems taikomas sprendimas dėl grąžinimo, pilietybę. Tokių dokumentų pavyzdžiai: nebegaliojantys pasas, asmens tapatybės kortelė ar trečiosios šalies *laissez passer*, kario ar jūreivio pažymėjimas, vairuotojo pažymėjimas, pilietybės, gimimo, santuokos pažymėjimas, Vizų informacinės sistemos duomenys. Valstybės narės tokį dokumentą galėtų išduoti tada, kai trečiosios šalies pilietis, kurio pilietybę patvirtino kompetentingos trečiosios šalies valdžios institucijos, per pagrįstą laikotarpį negauna galiojančio kelionės dokumento;
- (11) reikėtų suderinti Europos grąžinamosios kelionės dokumento turinį ir technines specifikacijas, kad būtų užtikrinti aukšti techniniai ir apsaugos standartai, ypač susiję su apsaugos nuo padirbinėjimo ir klastojimo priemonėmis. Dokumentas turėtų turėti atpažįstamas suderintas apsaugines savybes. Aukšti techniniai ir apsaugos standartai jau yra nustatyti pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 333/2002¹¹ 2 straipsnį; jie turėtų būti taikomi ir Europos grąžinamosios kelionės dokumentui;
- (12) siekiant iš dalies pakeisti ar papildyti tam tikrus nebūtinus Europos grąžinamosios kelionės dokumento modelio elementus, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais;
- (13) atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;

¹¹ 2002 m. vasario 18 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 333/2002 dėl vienodo pavyzdžio vizų įklijų, valstybių narių išduodamų asmenims, turintiems kelionės dokumentus, kurių nepripažįsta tas įklijas rengianti valstybė narė (OL L 53, 2002 2 23, p. 4).

- (14) vykdydamos savo užduotis ir tvarkydamos asmens duomenis pagal šį reglamentą, kompetentingos institucijos laikosi nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų, kuriais į nacionalinę teisę perkeliamos Direktyvos 95/46/EB¹² nuostatos;
- (15) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo (Nr. 22) dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Kadangi šis reglamentas (tiek, kiek jis taikomas trečiųjų šalių piliečiams, neatitinkantiems arba nebeatitinkantiems atvykimo sąlygų, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 562/2006¹³) grindžiamas Šengeno *acquis*, remdamasi minėto protokolo 4 straipsniu, per šešis mėnesius po to, kai Taryba nusprendžia dėl šio reglamento, Danija turi nuspręsti, ar jį įtrauks į savo nacionalinę teisę;
- (16) šiuo reglamentu, taikomu trečiųjų šalių piliečiams, neatitinkantiems ar nebeatitinkantiems atvykimo sąlygų, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 562/2006, plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2000/365/EB¹⁴; todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas; be to, pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo (Nr. 21) dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 ir 2 straipsnius ir nedarant poveikio to protokolo 3 ir 4 straipsniams, Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (17) šiuo reglamentu, taikomu trečiųjų šalių piliečiams, neatitinkantiems ar nebeatitinkantiems atvykimo sąlygų, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 562/2006, plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB¹⁵; todėl Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo (Nr. 21) dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 ir 2 straipsnius ir nedarant poveikio to protokolo 3 ir 4 straipsniams, Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (18) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo reglamentu (tiek, kiek jis taikomas trečiųjų šalių piliečiams, neatitinkantiems arba nebeatitinkantiems atvykimo sąlygų, kaip nustatyta Reglamente (EB) Nr. 562/2006) plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*¹⁶, patenkančios į Tarybos sprendimo 1999/437/EB¹⁷ 1 straipsnyje nurodytą sritį;

¹² 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 11 23, p. 31).

¹³ 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 562/2006, nustatantis taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas) (OL L 105, 2006 4 13, p. 1).

¹⁴ 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimas 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 131, 2000 6 1, p. 43).

¹⁵ 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

¹⁶ OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

- (19) Šveicarijos atžvilgiu šiuo reglamentu (tiek, kiek jis taikomas trečiųjų šalių piliečiams, neatitinkantiems arba nebeatitinkantiems atvykimo sąlygų, kaip nustatyta Reglamente (EB) Nr. 562/2006) plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*¹⁸, patenkančio į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnyje, aiškinamo kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB¹⁹ 3 straipsniu, nurodytą sritį;
- (20) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo reglamentu (tiek, kiek jis taikomas trečiųjų šalių piliečiams, neatitinkantiems arba nebeatitinkantiems atvykimo sąlygų, kaip nustatyta Reglamente (EB) Nr. 562/2006) plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*²⁰, patenkančio į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnyje, aiškinamo kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES²¹ 3 straipsniu, nurodytą sritį;
- (21) kadangi šio reglamento tikslų, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl siūlomo veiksmo poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali priimti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (22) siekiant nustatyti vienodas sąlygas ir aiškias sąvokas, tinkamiausias teisės aktas yra reglamentas;
- (23) šiuo reglamentu užtikrinamos pagrindinės teisės ir laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje pripažintų principų, visų pirma susijusių su apsauga perkėlimo, išsiuntimo ar išdavimo atveju, kaip nustatyta Chartijos 19 straipsnyje;
- (24) šiuo reglamentu panaikinama ir pakeičiama 1994 m. lapkričio 30 d. Tarybos rekomendacija,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomas Europos kelionės dokumento, skirto trečiųjų šalių piliečiams grąžinti, formatas ir techninės specifikacijos.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

¹⁷ OL L 176, 1999 7 10, p. 31.

¹⁸ OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

¹⁹ OL L 53, 2008 2 27, p. 1.

²⁰ OL L 160, 2011 6 18, p. 21.

²¹ OL L 160, 2011 6 18, p. 19.

- (1) trečiosios šalies pilietis – trečiosios šalies pilietis, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/115/EB²² 3 straipsnio 1 dalyje;
- (2) grąžinimas – grąžinimas, kaip apibrėžta Direktyvos 2008/115/EB 3 straipsnio 3 punkte;
- (3) sprendimas grąžinti – sprendimas grąžinti, kaip apibrėžta Direktyvos 2008/115/EB 3 straipsnio 4 punkte.

3 straipsnis

Europos grąžinamosios kelionės dokumentas

1. Europos grąžinamosios kelionės dokumento formatas atitinka priede pateiktą modelį. Jame pateikiama tokia informacija apie trečiosios šalies pilietį:
 - (a) vardas, pavardė, gimimo data, lytis, pilietybė, išskirtiniai požymiai ir, jei žinoma, trečiosios šalies piliečio adresas trečiojoje šalyje, į kurią grąžinama;
 - (b) nuotrauka;
 - (c) dokumentą išduodanti institucija, išdavimo data ir galiojimo laikas.
2. Europos grąžinamosios kelionės dokumentas rengiamas sprendimą grąžinti išdavusios valstybės narės oficialiąja kalba ar kalbomis ir, prireikus, išverčiamas į anglų ir prancūzų kalbas.
3. Dokumentas galioja vienai kelionei į trečiąją šalį, į kurią grąžinama.
4. Prireikus, prie Europos grąžinamosios kelionės dokumento pridedami papildomi dokumentai, būtini trečiųjų šalių piliečiams grąžinti.
5. Komisijai pagal 6 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas Europos grąžinamosios kelionės dokumento formatas.

4 straipsnis

Techninės specifikacijos

1. Europos grąžinamosios kelionės dokumento apsauginės savybės ir techninės specifikacijos yra tokios, kokios yra išdėstytos Tarybos reglamento (EB) Nr. 333/2002 2 straipsnyje.
2. Valstybės narės perduoda Komisijai ir kitoms valstybėms narėms pagal šį reglamentą parengto Europos grąžinamosios kelionės dokumento pavyzdį.

5 straipsnis

Išdavimo mokesčiai

Europos grąžinamosios kelionės dokumentas trečiųjų šalių piliečiams išduodamas nemokamai.

²² 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/115/EB dėl bendrų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo standartų ir tvarkos valstybėse narėse (OL L 348, 2008 12 24, p. 98).

6 straipsnis

Igaliojimų delegavimas

1. Igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 3 straipsnio 5 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo *[insert date entry into force]*.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 3 straipsnio 5 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
5. Pagal 3 straipsnio 5 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

7 straipsnis

1994 m. lapkričio 30 d. Tarybos rekomendacijos panaikinimas ir pakeitimas

1994 m. lapkričio 30 d. Tarybos rekomendacija dėl išsiunčiamų trečiųjų šalių piliečių tipinio kelionės dokumento patvirtinimo yra panaikinamas ir pakeičiamas.

8 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja [...] dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas